

Handelspolitikken

Siden WTO's dannelse i 1994 har det været en fremtrædende bestræbelse i EU's fælles handelspolitik at sikre miljøhensynet en passende placering i det internationale handelsregime bl.a. gennem oprettelse af WTO-komitéen vedr. handel og miljø. EU har siden da – med udtalt dansk støtte og inspiration – været en drivende kraft bag og en hovedbidragyder til forhandlingerne i komitéen, hvor EU overordnet har arbejdet for at sikre, at handelsregler og miljøregulering supplerer hinanden såvel nationalt, regionalt som internationalt.

Det foreløbige højdepunkt for EU's miljøpolitiske bestræbelser i WTO-samarbejdet blev opnået med Doha-ministererklæringen fra 2001, hvor handel/miljøproblemstillingen fik status som et egentligt forhandlingsemne i den nye runde handelsforhandlinger. Konkret skal der med Doha-runden gennemføres forhandlinger om forholdet mellem WTO-regelsættet og de multilaterale miljøaftaler, ligesom der skal forhandles om en særskilt liberalisering af handel med miljøvarer og -tjenesteydelser. Herudover sætter ministererklæringen særligt fokus på videre drøftelser om miljømærkning ligesom det foreskrives, at det endelige forhandlingsresultat skal bidrage til målsætningen om bæredygtig udvikling.

Det er endnu for tidligt at vurdere, hvor langt EU vil være i stand til at sikre gennemslag for sine ønsker om at styrke miljøhensynet i det internationale handelsregime, da dette først vil vise sig som led i det samlede resultat ved Doha-rundens afslutning.

Som et understøttende tiltag i EU's handelspolitik har Kommissionen med bistand fra medlemslandene indenfor de sidste par år anvendt betydelige ressourcer på udvikling af metoder til løbende at underkaste konkrete handelspolitiske tiltag en såkaldt bæredygtighedsvurdering, hvis hovedformål er at sætte lys på de udviklings- og miljøpolitiske konsekvenser af konkrete handelsliberaliseringstiltag. Bæredygtighedsvurderingerne må forventes at bidrage til at identificere de supplerende politikker, der skal iværksættes, for at handel liberaliseringen samtidig fremmer udviklings- og miljøpolitiske målsætninger.

EU's udviklingspolitik

EU's udviklingsministre besluttede i maj 2001, at miljøhensyn systematisk bør indgå i udarbejdelsen af alle strategiske planer og programmer

for EU's udviklingssamarbejde. Det fremgår af EU's 2003-årsrapport, at det endnu ikke er lykkedes for EU konsekvent at indarbejde miljøhensyn i alle landestrategier. Som en konsekvens heraf forbereder EU-Kommissionen en række tiltag, bl.a. en revision af manualen om miljøintegration og oprettelse af en miljøinformationslinie, der skal give råd og vejledning om miljøintegration til alle Kommissionens medarbejdere i Bruxelles og i felten. Endvidere foretager Kommissionen, som et led i forberedelsen af revisionen af landestrategierne, der påbegyndes i 2007, en række interne evalueringer af miljøintegrationen i de eksisterende landestrategier. Danmark støtter Kommissionens tiltag, og lægger igennem dialogen i EU arbejdsgrupper vægt på, at EU skal forbedre miljøintegrationen i udviklingsarbejdet.

I beslutningen fra maj 2001 indgik endvidere, at der med henblik på integration af miljøhensynet bør gennemføres uddybende analyser af politikker samt strategiske miljøvurderinger. Som en konsekvens heraf deltager Kommissionen i et fattigdoms- og miljøpartnerskab med en række andre donorer og organisationer. Konkrete resultater af dette partnerskab er en række analyser af sammenhængene mellem fattigdom og miljøhensyn. På denne baggrund er EU-handlingsplaner for biodiversitet og udviklingssamarbejde samt klima og udviklingssamarbejde pt. under udarbejdelse. Handlingsplanerne tager sigte på at integrere hensyn til biodiversitet og hensyn til udviklingslandenes tilpasning til klimaforandringer i udviklingssamarbejdet med udgangspunkt i udviklingslandenes egne strategier og politikker.

Danmarks udviklingspolitik

Regeringen lægger i sin nye strategi for Danmarks miljøindsats i udviklingslandene 2004-08 vægt på at styrke hensynet til miljøet på tværs af alle dele af det danske bistandssamarbejde. Det gælder fx som led i landbrugsprogrammer, privatsektorindsatser samt ved at indarbejde miljøhensyn i udviklingslandenes egne fattigdomsstrategier. Potentialet for at fremme miljøhensynet skal fremover udnyttes bedre og mere målrettet. I samarbejdet med de internationale organisationer vil regeringen arbejde for, at især organisationer med særlige mandater på miljøområdet støtter udviklingslandene i at opbygge kapacitet på miljøområdet, og at miljø som tværgående hensyn integreres stadig stærkere i de øvrige organisationers arbejde. Herunder ikke